

Kishíró

TORDASI

1991. augusztus

ÖNKORMÁNYZATI LAP

3. szám

Mégegyszer a kamattörlesztési támogatásról

Önkormányzatunk hosszú vívódás és nem kis viták után — nagyon helyesen — úgy döntött, hogy pénzalapot képez a kamattörlesztések támogatására és az ifjúházasok első lakáshozjutására.

Mindezt tette annak ellenére, hogy ez évi költségvetésünk rendkívül feszített és sok olyan feladat megoldható lett volna az alkotott keretből, amire csak évek múlva kerülhet sor.

Gazdálkodási tartalékából (1.600.000 Ft) közel 700.000 Ft-os alapot képezett, ami csupán a költségvetési törvényben biztosított összeg.

Tudtuk, éreztük, hogy szükség van e támogatási forma bevezetésére, bár teljes pontossággal nem tudtuk felmérni a támogatandók körét.

A megalkotott rendeletet örömmel tettük közhírré, hirdetőtáblánkon másfél hónapig olvashatták, újságunkban a lényeg megjelent.

Ezzel szemben május 15-i határidőig nyolcan adták be igényüket. A képviselő-testület ekkor úgy döntött, hogy a határidőt június 30-ig meghosszabbítja, de csak kivételesen és csak egy alkalommal.

A meghosszabbított határidő és a felhívás ismét megjelent az újságban. A jelentkezők száma 4 volt.

Mindezek az embert arra

készítetik, hogy keresse az érdektelenség okát, ami más egyéb területen is keserűséget okoz.

Vajon nem olvassák el újságunkat? Félnék attól, hogy a falu a szájára veszi őket? Ilyen kevesen élnek közöttünk rászorulókat?

Nem hiszem. Inkább úgy gondolom a szerénység és a falu szájától való félelem vezérli őket.

Végre meg kellene már tanulni élni a felkínált lehetőséggel! Le kellene vetkőzni azt a szerénységet, ami a családot súlythatja!

Nem a mi szégyenünk az, hogy a létminimum határán, vagy az alatt élünk.

A becsületesen dolgozó és élő ember megteremti maga és családja megélhetését, mégsem kell szégyelnie, ha az állam által biztosított támogatást igénybe kell vennie.

Reméljük, hogy a testületünk a jövőben is tud reálisan dönteni e kérdésekben is és megtalálja a módját a rászorult családok megsegítésének. Ehhez azonban szükséges az érdekeltek közreműködése is.

Senkire nem akarjuk rátukmálni a segítséget, a támogatást, de aki nem kérdez annak nem válaszolnak, aki nem kér annak nem adnak.

Márki

Beszélgetések falunkról...

Csupor Zoltán Mihály érseki tanácsos rovata

Az előző számban elkezdett sorozat folytatása

Tudja,

— hogy Árpád Kijev fejedelmé volt?

— hogy többször itt járt Pannóniában mielőtt a magyarok törzseivel átlépte a Vereckei hágón át a birtokba vett hazá határát?

— hogy az Árpád törzsbeli-ek téli szálláshelye Székesfehérvár volt, meg Csepel szigete?

— hogy a rokonság a környéken foglalt magának birtokot?

— hogy Tordas személynev volt?

— hogy a honfoglalás idején gyakori férfinév volt?

— hogy Tordas Árpád törzsbeli Tétény nemzetségi birtokos volt?

— hogy a honfoglalás pontos dátumát nem tudjuk?

— hogy a kormány 1882. október 17-én felszólította a Magyar Tudományos Akadémiát, hogy tisztázzák a pontos dátumot?

— hogy az Akadémia azt alapította meg, hogy 888 előtt még nem voltak magyarok hazánkban, de 900-ban már befektették a magyar állam megalapítását?

— hogy végül is a 896 dátumát fogadták el?

— hogy ezért ünnepelték 1896-ban az ezredévet, vagyis hogy ezer éve vagyunk e hazában?

— hogy 900-ban Tordas már település volt?

— hogy ez az ősi falu a mai temető fölött volt?

— hogy az első telepések természetesen megtalálták a római villát is és azt birtokba vették?

— hogy ez valószínűleg Tordastól külön „falu” volt?

— hogy ennek a településnek külön temetője is volt?

— hogy ennek a településnek külön kápolnája volt, melyet valószínűleg a törökök romboltak le?

— hogy a Nyugat-Római Birodalom utolsó császára Romulus Augustus volt, akit Odoaker zsoldosai kényszerítettek lemondásra (475-ben)?

— hogy Odoaker egy nyugat-római zsoldban álló törzsnek volt a vezére, aki miután a császárt lemondásra kényszerítette felvette a királyi címet?

(folytatás a 2. oldalon)

Czupor Zoltán Mihály érseki tanácsos rovata

(folytatás az 1. oldalról)

— hogy Odoakert Teodorik keleti gót király egy lakomán meggyilkoltatta 493-ban?

— hogy a Római Birodalom császára Pannóniából öt nap alatt már megkapta a jelentést, melyet futár kézbesített?

— hogy manapság milyen lassan jut el a postánk külföldre?

— hogy az első okmány 1235-ből való, mely Tordast említi?

— hogy ez az az év, amikor Julianus barát az ázsiai magyarok felkutatására indult?

A rovat szerzőjének a megjegyzése a sorozathoz:

Hazánk szinte minden talpalatnyi helye történelmi emlékhely. Ezek között is jeleskedik falunk.

A „Beszélgetések a falunkról...”-t romantikusan úgy képzelem el, mintha augusztusi csillagfényes estén egy hajdan volt kispadon ülénék és idéznék a múlt szellemét.

Óhatatlan ilyenkor, hogy egy falu, falunk történetét ne az ország történetébe ágyazzuk, hogy olyan személyeket és eseményeket idézzünk, melyre a múlt homálya borult, vagy éppen szándékkal agyonhallgatták.

Ilyen volt pl. Julianus barát, akit épencsak utazásának té-

nyével hozzák szóba, pedig magyarságunknak, sőt a nemzetközi történelemnek is kiválósága volt.

Szent Margit egy apáca kolostor csendjében élte áldozatos életét, mégis cellájából korabeli történelmet formált.

Ezért a két kiváló személyről való tudnivalók is megjelennek a „beszélgetésekben”.

Mohácsról is ugye csak egy csatát emlegetnek, melyben rútul elbánt velünk a török. A másikat, a dicsőbbet agyonhallgatják. A Monarchia történetírásának vétké, hogy csak a nagy vesztes háborúkat emlegették, míg a dicsőbbeket, melyek nemzeti öntudatunkat alapozzák és emelték volna, a háttérbe szorították. Beszélnek-e pl. arról, hogy Napóleon fogságából szabadult VII. Pius pápa magyar huszárak díszkíséretével tért vissza Rómába? S azt, hogy útközben fázósan diadorgó pápára a huszárak kapitánya saját köntösét borította? Ezért magas pápai kitüntetést kapott, mely a székesfehérvári Egyházmegyei Gyűjteményben látható. Petőfit ez az epizód ihlette a János vitéz megírására. Vagy pedig, hogy az aradi tizenhárom vértanú tábornok kivégzésének pontosan századik évfordulóján Rákosi is kivégeztet tizenhárom tábornokot?

Gondolatok a kárpótlásról

A Magyar Közlöny ez évi 77. számában kihirdették az első szabadon választott országgyűlés, minden bizonnyal legtöbbet vitatott és kritizált 1991. évi XXV. sz. törvényét. Ez a törvény hivatott kárpótolni mindazokat a magyar állampolgárokat, akik tulajdonában az akkori államrend — 1939. május 1-től kezdődően — igazságtalanul kárt okozott. Külön törvény fog rendelkezni 1991. december 1-től az 1939. május 1. és 1949. június 8. között okozott tulajdoni károk orvoslásáról.

Talán nem túlzás azt állítani, hogy a kárpótlási törvény parlamenti vitái heves indulatokat ébresztettek az ország valamennyi állampolgárában. Ebben közrejátszott néhány képviselő hozzá nem értő megnyilvánulása, vagy érzelmi töltés, még színhabban is csak gyér tapsot okozó magánszáma. E törvény azonban nem lehet közömbös senki számára sem. Akit elkergettek saját birtokáról, gyárából, erőszakkal és megalázva bekényszerítették egy szövetkezetbe az könnyeivel küszködve el sem tudja hinni, hogy négy évtizednyi nagyhatalmi diktatúra után egy társadalom legalább ennyit mond számára: Velel igazságtalanul bántak el.

Aki viszont nem élte át a tulajdonvesztés ilyen erőszakos formáját és aki számára a szocialista formáció nyugodt életvi-

telt, megszokásbeli gondtalanságot jelentett, a bizonytalanság jövőképe láttán felsorolja érveit. Hogy Ő maga nem tehető felelősé, mivel akkor még nem is élt, hogy vajon miből, mely réteg, rétegek kizsákmányolásával, hátrányos helyzetbe hozásával teremthető elő a kárpótláshoz szükséges anyagi fedezet.

Az ország 22 milliárdos adóssága, a gazdaság válságos állapota belátható időn belül nem teszi lehetővé a teljes tulajdonvisszaállítást, s ezzel minden józanul gondolkodó állampolgárnak tisztában kell lennie. A kárpótlásról csak érzelmi motivációk alapján dönteni több lett volna, mint hiba. Talán, a végül Göncz Árpád köztársasági elnök által szentesített „második” változat legnagyobb erénye, Mátyás király mondabeli igazságossága. Vagyis az, hogy kárpótolta is meg nem is. A kárpótlás mértékének degresszivitása — azaz minél nagyobb, annál kisebb — szintén asszociálható a királyi bölcsességgel. Ez utóbbi azt jelenti, hogyha a Dreher család kárpótlásra jogosult tagja élne jogaival és visszaigényelné a cca. 6000 ha birtokot, jó esetben még akár 50 ha területet is visszakaphatna.

Ha már a földnél tartunk, akkor mindenképpen meg kell említeni, hogy ennek a vagyon-tárgynak a visszaigénylése sajátos feltételekhez kötődik. A kijelölt termőföld csakis árverés-

Képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület július 12-én ülésezett. Napirendjén szerepelt: művelődési ház vezetésének jövőbeni megoldása; Fejér megye katasztrófa elleni védelmi terve; pénzügyi terv és költségvetés I. félévi teljesítésének értékelése; lakáscélú támogatások.

A művelődési ház működtetésével kapcsolatosan kialakult parázis vita során egyöntetű vélemény volt a művelődési ház működtetésének szükségessége, de lényegesen jobban szervezett formában. A ház vezetése kérdésében többségi véleményként született döntés, mely szerint főállású népművelőre van szükség, amelyre pályázatot kell kiírni.

A közművelődés egy kis településen is kardinális kérdés kell legyen. Egy jól képzett, agilis népművelő képes csak a megnövekedett feladatoknak eleget tenni. Jövőben a művelődés és az iskola — a már kezdetlegesen kialakult formában

— szerves kiegészítője legyen egymásnak.

A polgári védelem megyei parancsnoksága egész megyére vonatkozóan kidolgozta katasztrófa elleni védelmi tervét, amelynek egy kis része településünk veszélyeztetettségének értékelése és az erre vonatkozó felkészülés feladatai.

A katasztrófavédelem a polgári védelem része, mely a társadalom személyeinek és intézményeinek önkéntes áldozatvállalásán, humanitásán és a törvényekben meghatározott kötelezettségeinken keresztül megvalósítandó tevékenység és az állampolgároknak az alkotmányban rögzített biztonságára való jogán alapul.

Tordas község veszélyeztetettsége elsősorban mozgó veszélyforrásokra alapul.

Az M 7-es, a 70. számú főközlekedési út vonalán és a jelentős forgalmat lebonyolító vasúti pályaszakasz közelségében van településünk. Közúton és vas-

úton történő nagyszámú veszélyes anyag szállításából alakulhat ki katasztrófa helyzet. A vasútvonalon egy nap alatt 45 személyszállító és 35 teherszállító szerelvénnyel halad keresztül, melyből csak utólag tisztázható, hogy milyen veszélyes árut szállítottak és hány kocsi.

Számítani lehet a légi szállításból eredő katasztrófa szituáció bekövetkezésére is, mert nemzetközi légi folyosó húzódik a község felett.

Mindezeket figyelembe véve a képviselő-testület felelősséggel amellel foglalt állást, hogy a kidolgozott tervet magára és intézményeire nézve kötelező jelleggel elfogadja és a szükséges intézkedések megtételéről gondoskodik.

A pénzügyi terv I. félévi teljesítésének értékeléséből a képviselő-testület megállapította, hogy a költségvetési folyamatok időarányosan jól alakultak, a tervezett feladatok végrehajtása jó. Intézményeink működtet-

séhez, fejlesztési feladataink végrehajtásához szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre állt és a II. félévre is biztosítható.

A lakáscélú képviselő-testületi rendelet értelmében a testület által meghatározott póthatáridőre 4 kamattörlesztési támogatási kérelem és egy fiatal házaspár első lakáshoz jutók támogatási kérelme érkezett be.

A testület kamattörlesztési támogatást adott: Devecsei Tibor, Kónya István, Reiner Imréné tordasi lakosoknak.

Egy kérelmet a testület elutasított a jövedelmi helyzet miatt.

Első lakáshoz jutók támogatását kapta: Hanzi János és felesége.

A testület döntött arról, hogy csatlakozik Fejér megye Közgazdasági és Statisztikai Bizottságához, az önkormányzatok beruházási, fejlesztési alapjához. Ezen alap-

Hírek, információk, programok

útján szerezhethető meg, ahol kizárólag a kárpótlási jegy lehet fizetőeszköz és az árverésen csak állandó lakosként abban a közösségben bejelentkezett kárpótoltak vehetnek részt. Fontos tudnivaló továbbá, hogy csak az válhat újra tulajdonossá, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására, a tulajdonszerzéstől számított 5 éven keresztül. A hasznosítási kötelezettség megszegése esetén a termőföld kártalanítás nélkül állami tulajdonba kerül.

A kárpótlási törvény 1991. augusztus 10-től lép hatályba és ezt követően 90 napig, azaz 1991. november 7-ig lehet kárpótlás iránti kérelmet benyújtani az illetékes megyei kárrendezési hivatalhoz.

Még egy utolsó gondolatot engedjen meg a Tisztelt Olvasó kárpótlás ügyén, mely nem hiszem, hogy csak az én személyes dilemmám. Vajon az alig 50 éves gyári munkást ki fogja kárpótolni amiért az utcára került? A nyáron tüzelőre gyújtó, tejen, kenyéren élő nyugdíjas bolti alkalmazottat 40 évi munkája után, vagy a pályakezdő, szakmájukban elhelyezkedni képtelen fiatalokat ki fogja kárpótolni?

Úgy tűnik, minden rendszerváltozásnak megtalálhatók a veszteségei. Kíváncsi vagyok, hogy a mai veszteségeket ne törvény által kelljen kárpótolni, de ne is várjanak 40 évig!

Tóth Gábor

ből szükség esetén, egyes fejlesztési feladatokhoz pályázat útján kamatmentes kölcsönt kaphatunk.

Döntött a testület a helyi polgárőrség támogatásáról (1991-ben 30.000 Ft) az Evangélikus Egyházközség és a Református Egyház nyári táborozási költségeinek hozzájárulásáról (Evangélikus Egyház Tordas: 7.000 Ft, Református Egyház Gyúró: 3.000 Ft).

Az útkezelési feladatok szakirányú ellátatlansága miatt igazgatási társulási részvételről született döntés. Az útkezelési feladatok ellátását a bicskei Polgármesteri Hivatal szakképzett előadója látja el.

Befejezésképpen megtárgyalta a testület az augusztus 20-i ünnepség programját és bejelentéseket tárgyalt, amelyről a hírek, információk, programokban adunk számot.

Márki

— az elmúlt időszakban komoly probléma keletkezett a Szabadság út végén lakók TV 1. műsorának vételében. A Frekvenciagazdálkodási Intézet székesfehérvári munkatársai a helyszínen keresték a rossz vétel okait. A zavaró eszűköt ugyan nem sikerült megtalálniuk, de sejtik, mi okozhatta a nagymértékű zavarást. A vizsgálat után a nagymértékű zavarás ugyan megszűnt, de továbbra is gondok vannak a vétellel. A vizsgálatot végző szerv tájékoztatásul közölte velünk, hogy az ügyet nem zárták le, tovább vizsgálják a zavarás okát és annak megszüntetése iránt intézkednek.

— júliusban a Köztársaság úton történt elektromos vezeték szakadása után a Rákóczi utcaiak panaszt tettek, mely szerint az utcában nincs meg a kellő feszültség (220 V helyett 160-180 V-ot mértek). Ez ügyben megkerestük az ÉDÁSZ kirendeltségét Baracsán, akik arról biztosítottak bennünket, hogy a trafóközvetben ilyen feszültségesés nem lehet, a trafó bírja a rákötött fogyasztókat. Ennek ellenkezőjét csak hitelesített méréssel lehet bizonyítani.

— a termelőszövetkezet vezetősége egyetértett a képviselő-testület határozatával, mely szerint a visszaigényelt földek kimérése ne a „Páskom” területén történjen.

— Tordas-Gyúró-Kajászó vízműbővítésére meghirdetett pályázaton 19 pályázó vett részt. A pályázatok 54 milliótól a 143 millió forintig terjedtek. A három település vezetői döntése értelmében, kellő alapossgággal és a referencia munkák megismerésével a Dunántúli Vízügyi Építő Vállalat Veszprém nyert. A kivitelezés teljes összege 63.400.000 Ft, amelyből települ-

lésünkre 15.984.062 Ft esik. A kivitelezési munka befejezési határideje 1992. augusztus 20. A kivitelező a munkára már felvonult. Nem kis munka áll előttünk az elkövetkezendő egy évben. E munka elsősorban a szükséges pénz előteremtéséből adódik.

— mint azt az érdekeltek örömmel tapasztalhatták, befejeződött a tordasi önerős távbeszélőhálózat megépítése. Ezzel községünkben 64 új telefonutalajdonos örülhet. A kivitelezési munkára a Távbeszélő Igazgatóság kötött szerződést, a lebonyolítást is ők végezték. Önkormányzatunkkal kötött szerződés alapján az érdekeltektől társulók 1.326.800 Ft-ot fizetnek be.

— a Velencei-tó Környéke ÁFÉSZ illetékeseivel egyeztetjük az étterem és a művelődési ház műszaki felülvizsgálatát. Egyes, kisebb munkára ígéretet tettek, de nagyobb munkákra (tető, külső vakolatjavítás, mázolás) ez évben nem kerülhet sor.

— a művelődési ház előtti közterület burkolását, kiépítését befejeztük. A munka 700.000 Ft-ba került, de a parkosítások után végre a község központja esztétikus, rendezett, kultúralt képet mutat. A következő munka a Sajnovics tér rendbetétele kell legyen.

— a kábel TV megépítésében nagy az érdektelenség, ezért eddig annak szervezéséhez sem fogtunk hozzá.

— a II. világháborús és 1956-os emlékmű megépítése befejezés előtt áll. Az emlékpark kialakítása befejeződött.

berben az első osztályt. A májusi beiratkozáson 15 új gyermeket frattak be, ami azt jelenti, hogy hosszú évek óta először jutottunk olyan helyzetbe, hogy az óvoda feltöltöttsége nem több mint 100%. Így ideális csoportlétszámokkal dolgozhatunk az új évben (25 fő kiscsoportban, 25 fő középső-nagycsoportban).

Az idén tudjuk először megvalósítani azt a csak nálunk új módszert, hogy az új gyerekek fokozatosan szokjanak az óvodához. Az első napokban csak néhány órát tölt el az óvodában édesanyjával együtt és fokozatosan jutunk el odáig, hogy egész napját az óvodában tölthessék, természetesen a szülő nélkül.

Az átadás augusztus 20-án de. 9.00 órakor lesz.

Az előző lapunkban kértük lakosságunkat, hogy adományaikkal segítsék az emlékmű és parkosítás költségeinek csökkentését. A mai napig három fő adománya (5000, 380, 500 Ft) érkezett számlánkra. Köszönjük mindhármójuk adományát. Meg kell azonban jegyezni, hogy mindhárman teljesen idegenek, bár a faluban élnek és talán már tordasinak is érzik magukat. Felvetődik a kérdés: az elhunytak hozzátartozói, vagy tősgyökeres tordasiak nincsenek?

Önkormányzatunk nem kíván kunyerálni. Nem is szabtunk meg összegeket (bár ilyen rémhírek közsájon forognak), de jelképes hozzájárulásra, már csak az elhunytak miatti tiszteltből is, számítottunk.

— június 21. nevezetes nap volt Martonvásár, Baracska, Kajászó, Tordas és Gyúró községek életében. Ekkor adtuk át a rendőrségi csoportnak az öt község által vásárolt 1500-as Lada gépkocsit. A költségeket lakosságárányosan osztottuk el az alábbiak szerint: Martonvásár 225.000Ft, Baracska 120.000 Ft, Tordas 60.000Ft, Gyúró 50.000Ft, Kajászó 45.000Ft. Kérjük a rendőrséget, hogy közbiztonságunk javítása érdekében eredményesen használják az autót.

— Sajnálataunkat fejezzük ki azon halottak hozzátartozóinak, akiknek meghalt szeretteik földi maradványait Martonvásárra kellett elszállítani a koporsóhűtő meghibásodása miatt. Legnagyobb igyekezetünk ellenére is 3 hétbe tellett a meghibásodás kijavítása. Köszönjük a martonvásári polgármesteri hivatal ezirányú segítségét.

A tanévkezdés előtt (IX.2.) augusztus 29-én csütörtökön 18 órakor szülői értekezletet tartunk, melyen erről is bővebb felvilágosítást adunk.

Addig is gyermekeinknek, felnőtteknek egyaránt kellemes nyarat, jó pihenést kívánunk.

Farkas Istvánné
óvónő

Iskolai hírek

Értesítjük a gyerekeket és a szülőket, hogy az iskolai tanévnyitó 1991. szeptember 1-én (vasárnap) 17.00 órakor lesz az általános iskolában.

A tankönyvek megvásárlásával kapcsolatos információkat az iskolában augusztus 20. után szerezhethet be.

Sport hírek

— Tordas Tsz. SK felnőtt labdarúgó csapata június 9-én a Nagylók elleni 3:1-es győzelmével befejezte a megyei II. osztály 1990-91. évi bajnokságát. A csapat egy jó őszi és egy ingadozó tavaszi mérkőzössorozattal 16 csapat közül a 7. helyen végzett. Az utolsó mérkőzésen bensőséges ünnepség keretében búcsúztatták az aktív játéktól visszavonult Farkas János, Rácz József és Pál Sándor játékosokat. Mindhárman az elmúlt évtized, sőt évtizedek meghatározó egyéniségei, húzóemberei voltak a csapatnak. Játékuk hiányozni fog, de reméljük, hogy sportszeretetük, sportszívük segítségünkre lesz, ha a csapatnak erre szüksége lesz. Köszönjük a sok szép, élményben dúst játékot.

Az ifjúsági csapat szereplése nem dicsérhető. A fiatalok elsősorban tegyelmeztlenségüknek köszönhetik rossz szereplésüket. Az 1991-92. évi bajnokságban a megyei II. osztály kiegészült Óbarok, Enying, Perkátá, Martonvásár csapataival.

Az őszi program:

VIII. 18. Bicske - Tordas	VIII. 25. Tordas - Vajta
IX. 1. Nagylók - Tordas	IX. 8. Tordas - Cece
IX. 15. Hantos - Tordas	IX. 22. Lovasberény - Tordas
IX. 29. Tordas - Perkátá	X. 6. Egyetértés - Tordas
X. 13. Tordas - Seregélyes	X. 20. Tác-Csász - Tordas
X. 23. Tordas - Martonvásár	X. 27. Pázmánd - Tordas
XI. 3. Tordas - Iváncsa	XI. 10. Enying - Tordas
XI. 17. Tordas - Óbarok	

A csapat edzését egy éves szerződéssel Balog János vette át. Kiss Zoltán a csapat korábbi edzője ideiglenesen abbahagyta edzői tevékenységét. Munkájával az egyesület vezetése elégedett volt. Személyére mindig számíthattunk, mint számtalan siker Kovácsára. Addig is, míg újra nem kezd edzői tevékenységét: Köszönjük „Libás”!

— az Egyetértés Horgászegyesület június 15-én megtartotta éves horgászversenyét. Az eredményesen lezajlott versenyen (100 fő) az 1. helyezett 14,6 kg, a 2. helyezett 8,4 kg, a 3. helyezett 6,2 kg halat fogott.

Legyek

Az idei esztendő időjárása kedvező volt a ház körül kellemetlenkedő különböző rovarok szaporodásához.

A vidéki állattartás velejárója a meleg évszakokban megjelenő házi legyek tömege. Megfelelő hőmérséklet, nedvesség, szerves anyag (trágya, állati hulla, hulladék) megélékor gyorsan kikelnek a lárvák (nyúvek) és hamarosan kifejlett legyek lepik el a környéket. Azonkívül, hogy mindenre rászállnak, nyugtalanítják az embert, az állatot, betegséget is terjesztenek.

A szűrő-szűrő legyek vérszívással is károsítanak. A húslegyek nyílt sebekbe rakott petéikkel késleltetik a seb gyógyulását, sőt az elszaporodó nyúvek súlyos fekélyképződést okozhatnak. Az előbbiekből következik, hogy a legyek elleni védekezés, a legyek irtása elsősorban a légy szaporodására alkalmas helyek felszámolásával, megszüntetésével érhető el.

Tiszta udvar, rendes ház alapvető dolga a ház körüli rend fenntartása, az ólak, istállók, azok környékének rendszeres tartása, hulladékok szakszerű tárolása.

Legfontosabb a megfelelő trágyakezelés. A fóliával történő teljes letakarás a bűzt csökkenti, a trágya érését elősegíti, a biológiai hő megöli az esetlegesen odakerült légyaljakat.

Környezetvédelmi szempontból sem közömbös, de a meglévő legyek irtása elsősorban vegyszerekkel lehetséges.

Lakásban, kisebb légtérű ólakban hasznos lehet a felakasztott ragcsos légyfogó, valamint a légyirtó spray-k.

Az örökké változó természetvilágunkban a kényszer szülte, hogy a vegyszerek egész sorát ajánl-

ják légváltásra. Mint új szer mind-egyik kiváló volt, de a védetség kialakulása miatt mindig újabbakat kell elővenni. Régen volt a DDT, HCH tartalmú Matador, Bentocid, majd foszforsavészterek (Ditriphon, Mustox, Neo-Mustox), újabban pedig a piretrin származékok, amelyek már emlős állatokra veszélytelenek, ilyenek a Butox, Neocidol, Stomosan, Neo-Stomosan. Leggyorsabb az állatok lepermetezése, fűrésztése, tárgyak, istállófal permetezése.

Néhány éve már takarmánykiegészítőben, nyalósóban száján át alkalmazható légyirtók is forgalomba kerültek. A kémiai szerek használatakor a használati utasítást mindenkor szigorúan be kell tartani.

Még egyszer hangsúlyozni kell, hogy a legyeket nem elsősorban vegyszerrel kell irtani, hanem szaporodásukat meggátolni.

dr. Pápai Péter
állatorvos

Hirdetések

— Tordas községben a martonvásári út mellett, villannyal közművesíthető 600 n.öles zártkerti telek eladó.

Érdeklődni lehet: (06-94) 25-726 telefonon, Bakonné

— Új gyermekruha, játék és cipőárusítás.

Takács Jánosné Tordas, Sport utca 4.

— 5 és 6 m-es faragott szalufák (4 m³) eladó.

Érdeklődni lehet: Tóth Ferenc Tordas, Szabadság út 9.

— A Tordasi Sportegyesület sporttelepén hirdeti a lehetőséget biztosító vállalatok és vállalkozók részére, a hirdetési díj egy évre 500 Ft/m².

Levél a polgárokhöz

A polgárorség szeretne egy kicsit bemutatkozni:

Egyesületünk 1991. március óta működik. Létszámunk jelenleg 80 fő. Az Öreghegyről 30 fő pároló tagunk van.

Nem vagyunk szellemek, sem rosszhívók. Minden egyes tagunkat az vezérel, hogy valamit tennie kell a növekvő bűnözés ellen.

Sajnos idáig jutottunk, hogy az a kevesek is ami van, őrizni kell! Minden tagunk becsületes ember, aki önként vállalta, hogy havonta egy éjszaka vigyáz a fajú rendjére. Elmondhatjuk, hogy igénykedésünk eddig sikeres volt. Több betörési kísérletet megakadályoztunk és egy konkrét lopást lefűltünk.

Higgyék el az a tény, hogy mozgás van a faluban, már nagy visszatartó erő.

Megköszönjük eddigi segítségüket, kérjük ezután is segítség munkánkat! Ha valami problémájuk van, esetleg orvos vagy menő kell, forduljanak a járőrökcsőhöz bizalommal, szívesen segítenek.

Felhívjuk figyelmét, hogy 1991. augusztus 17-én bálít rendezünk. A bevétel az örség tagjainak benzinköltség hozzájárulására, valamint a kiöregedeti rendőrökcső megvásárlási felületéhez szükséges.

Tisztelettel a polgárorség tagjai

Csipelődő

— Értesítjük azon lakosokat, akik lakása előtt a közterület rendezetlen, elhanyagolt, hogy augusztus hónapban ellenük szabálysértési feljelentést teszünk.

— A csendhárborítás a rendszerváltás után is szabálysértés.

— Az utcai gyümölcsfák termését a fáról betakarítjuk, a járdáról pedig letakarítjuk.

— Az olajjal szennyezett földet a síttelepre lerakónak üzenjük, hordja saját udvarába, ha van erre engedélye. Veszélyes hulladéknak azonban az erre a célra kijelölt telepen van a helye és ilyen terület Tordasban nincs.

— Parkosítunk, szépítgetjük községünket, de ennek megvédése és kíméltes használata nem csak az építők feladata. Ne használjuk tehát a parkokat parkolóknak, a művelődési ház előtti területet WC-nek.

Kedves Szülők, Nagyszülők és Gyerekek!

Ezúton szeretnénk megköszönni a gyermeknap rendezvényhez és a bál megrendezéséhez nyújtott segítségüket.

Köszönjük a finom süteményeket, a szendvicshöz valókat, a tombolára felajánlott tárgyakat és az anyagi támogatást.

Reméljük, hogy egy-egy ilyen rendezvény, ahol a gyerek és a szülő is jól érzi magát, egyik fő célkitűzésünket teljesíti, amely a nevünkben is szerepel:

„Együtt gyermekeinkért”

A „Kék Madár” Alapítvány nevében

Müller Istvánné

Tudja Ön?

— hogy szennyvízszippantást csak Káposztás István és Bársony István vállalkozók végezhetnek.

— hogy a házi szennyvízderítő tartalmát, a védőtávolságokat is figyelembe véve, a község belterületén sehol sem lehet a kertekben öntözésre felhasználni.

— hogy az állattartás során keletkezett trágya és trágyalé a szomszédos lakóházakban élőket nem zavarhatja. Ennek érdekében az ólakat, istállókat a tulajdonos köteles folyamatosan tisztántartani, évente legalább egy alkalommal fertőtleníteni.

— hogy a kártékony rágcsálókat és rovarokat szükség szerinti gyakorisággal kell irtani a kereskedelemben kapható szerekkel.

— hogy az állattartás során keletkezett trágya és trágyalé belterületen vízzáróan szigetelt, fedett tárolóban történő tárolásáról, zárt odavezetéséről és rendszeres elszállításáról az állattartó tulajdonos köteles gondoskodni.

— hogy a személyes szabadság korlátozása miatt hátrányt szenvedtek rehabilitációs eljárását a Kárpótlási Hivatal végzi? Adatlap és tájékoztató a Polgármesteri Hivatalban kapható. Amennyiben az ügyfél nem rendelkezik a hadifogásban eltöltött időre vonatkozó semmilyen bizonyítékkal, úgy azt a Magyar Honvédség Központi Iratára (1027. Bp. Feketes u. 4.) kérelemre igazolja.

SENT ISTVÁN NAPI VIDÁMSÁGOK '91.

augusztus 20-i program

Ünnepi megemlékezés és emlékműavatás az I. világháborús emlékműnél 9 órakor.

Egész napos programok a sportpályán

Los Andinos együttes műsora a szabadtéri színpadon (rossz idő esetén: művelődési házban) 10 órakor

Fejlesztő bajnokság 3-3 fős csapatokkal 11 órától

Lengőteke bajnokság — Gyerekek ügyességi kerékpárversenye délután — labdarúgó mérkőzések

Szabadtéri bál 20 órától
Zene — jó idő — paca-bográcsgulyás — hideg italok

Tordasi Kishíró — Független
havilap

Kiadja: Tordas Község
Önkormányzata

Szerkesztő

a szerkesztő bizottság.

Tagjai: Márki Ferenc, dr.

Hamza Lászlóné

Szemerei János

Számítógépes kiadványszer-

kesztés: MÁTRIX Kft.,

Szapper László

Székesfehérvár, Honvéd u. 8.

Tel.: (22) 12-619,

Fax: (22) 11-585

Megjelenik: havonta,

500 pld.-ban

Készült:

DunaPrint Kft.

D.újváros, Gutenberg köz 2.

F.v.: Farkas István